

NÚCEM

NÁRODNÝ ÚSTAV CERTIFIKOVANÝCH
MERANÍ VZDELÁVANIA

Špecifikácia testov

**z cudzích jazykov úroveň B1
pre externú časť a písomnú formu internej
časti maturitnej skúšky
v školskom roku 2014/2015**

Bratislava 2014

Test externej časti maturitnej skúšky (ďalej „EČ MS“) je určený maturantom stredných odborných škôl a konzervatórií, ktorí sa pripravujú na maturitnú skúšku z cudzieho jazyka a maturantom gymnázií, ktorí si uplatňujú náhradu maturitnej skúšky z povinného cudzieho jazyka a zvolia si úroveň B1.

Obsahom a úrovňou náročnosti zodpovedá maturitný test úrovne B1 komunikačnej úrovni B1 Spoločného európskeho referenčného rámca pre jazyky vydaného Radou Európy.

Test rešpektuje obsah zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a vyhlášky č. 318/2008 Z. z. o ukončovaní štúdia na stredných školách v znení neskorších predpisov.

Obsah testu vychádza z cieľových požiadaviek na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň B1 z roku 2012 (ŠPÚ, Bratislava 2012), schválených Ministerstvom školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky s platnosťou od 1. 9. 2013, zverejnených na stránke Štátneho pedagogického ústavu <http://www.statpedu.sk/sk/Cielove-poziadavky-na-maturitne-skusky/Platne-od-sk-r-2013-2014.alej>. Obsah testu bude zodpovedať aj cieľovým požiadavkám na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov z roku 2008 (ŠPÚ, Bratislava 2008).

Test externej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka pre úroveň B1 trvá **100 minút**.

Test EČ MS pozostáva z troch častí:

- počúvanie s porozumením,
- gramatika a lexika (jazyk a jeho použitie),
- čítanie s porozumením.

V teste EČ MS budú použité dva hlavné typy úloh:

- úlohy s krátkou odpoveďou (ÚKO):
 - ⇒ úlohy na dopĺňovanie,
 - ⇒ úlohy na priradovanie (čísla 1 – 6 a X),
 - ⇒ cloze test,
 - ⇒ úlohy zamerané na tvorbu slov;
- úlohy s výberom odpovede (ÚVO):
 - ⇒ multiple choice (výber zo 4 možností),
 - ⇒ multiple choice (výber z 3 možností/P/N/X).
 - ⇒ úlohy na priradovanie (možnosti A – J)
 - ⇒ úlohy typu: P/N + odsek

Témy vychádzajú z tematických okruhov, ktoré sú špecifikované v cieľových požiadavkách na vedomosti a zručnosti maturantov z príslušných cudzích jazykov pre úroveň B1. Jednotlivé časti testu EČ MS budú obsahovať rôzne typy úloh zamerané na rôzne témy. V jednotlivých častiach testu sa budú témy obmieňať.

Pokyny k úlohám v teste budú v slovenskom jazyku (pre školy s vyučovacím jazykom maďarským v maďarskom jazyku). Ak si to typ testovej úlohy bude vyžadovať, bude uvedené vzorové riešenie.

Test EČ MS úrovne B1 bude obsahovať **8 textov**:

- **3 nahrávky** v časti *Počúvanie s porozumením* (20 položiek – 30 minút),
- **2 texty** v časti *Gramatika a lexika* (20 položiek – 25 minút),
- **3 texty** v časti *Čítanie s porozumením* (20 položiek – 45 minút).

Podrobnú charakteristiku testov EČ MS z cudzích jazykov úrovne B1 podľa jednotlivých častí uvádzame v nasledujúcich tabuľkách.

Charakteristika testu externej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka úroveň B1

Počúvanie s porozumením

Cieľ	Overiť schopnosť žiaka dôsledne a efektívne počúvať hovorený prejav v príslušnom cudzom jazyku, porozumieť mu a získať z neho informácie, ktoré sú potrebné na splnenie úlohy.
Čas	Odporúčaný čas je približne 30 minút.
Počet textov	3 texty rôznej dĺžky (texty sú variabilne v rozsahu cca 400 – 600 slov). Žiak si vypočuje každý text dvakrát. Na prečítanie každej úlohy má žiak 2 minúty. Na dokončenie úlohy má 1 minútu.
Charakteristika textov	Texty na počúvanie sú nahovorené hovoriacimi, pre ktorých je daný cudzí jazyk rodným jazykom alebo pracovným jazykom, ktorý zvládli na pokročilej úrovni (C1, C2). Hovoriaci používajú medzinárodne akceptované varianty štandardnej výslovnosti, nehovoria miestnym dialektom, výslovnosť majú zreteľnú, tempo reči primerané. V textoch nie sú slangové, špecifické a málo frekventované technické výrazy, nahrávka je bez sprievodných rušivých zvukov.
Typy textov	Zastúpenie textov je monologického (napr. rozprávanie, rozhlasové správy) aj dialogického charakteru (dialógy, konverzácia viacerých účastníkov – rozhovor, diskusia, interview).
Zameranie textov, zdroje	Texty zodpovedajú ústnemu jazykovému prejavu, tematicky sú blízke cieľovej skupine – programy so súčasnou problematikou, rozhlasové a televízne upútavky, správy, príbehy, spoločenský styk, inštrukcie, odkazy, reklamné texty, prednášky. Texty sú prevzaté z autentických materiálov. Zdrojmi sú masovokomunikačné prostriedky (tlač, rozhlas, televízia).
Tematické okruhy	Texty obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami z daného cudzieho jazyka. Texty nie sú po obsahovej stránke pre žiaka stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Celkové porozumenie textu. Porozumenie hlavnej myšlienke, podstatným informáciám, špecifickým a dôležitým detailom. Pochopenie vzťahov, názorov, pocitov, postojov, nálad, zámerov, rozoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.
Počet položiek	20 (prvý text: 7, druhý text: 6, tretí text: 7)
Typy testových úloh	1. multiple choice (výber zo 4 možností) 2. multiple choice (výber z 3 možností alebo P/N/X) 3. úloha na priradovanie (čísla 1 – 6 a X)/úloha na doplňovanie (zhrnutie)
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď je pridelený 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z <i>Kľúča správnych odpovedí</i> . V tejto časti testu sa nehodnotia pravopisné chyby.

Gramatika a lexika

Cieľ	Overiť pomocou receptívnych a produktívnych kontextualizovaných úloh, ako žiak zvládol osnovami predpísaný rozsah gramatických štruktúr a slovnej zásoby, overiť jeho schopnosť používať jazyk v rôznych kontextoch.
Čas	Odporúčaná čas je 25 minút.
Počet textov	2 texty rôznej dĺžky
Dĺžka textov	Odporúčaná rozsah oboch textov spolu je 600 – 700 slov. Texty sú variabilne v rozsahu približne 250 – 350 slov.
Charakteristika textov	Autentické, prípadne upravené alebo účelovo zostavené texty na primeranej úrovni náročnosti. Texty sú obsahovo zamerané na témy vymedzené cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka. Jazykové štruktúry a slovná zásoba v týchto textoch zodpovedajú danej úrovni.
Zameranie textov, zdroje	Texty písané pre širokú verejnosť, ktoré spadajú do rámca predpokladaných žiakových skúseností a boli napísané pre čitateľov, ktorí sú vekovo a záujmovo porovnateľní s maturujúcimi žiakmi – denníky, časopisy, beletria, reklamné texty, brožúry, internet, populárno-náučné texty.
Tematické okruhy	Texty obsahujú všeobecné témy, s ktorými sa žiaci stretávajú v každodennom živote (diskusie, polemické články, reportáže, opisy, rozprávanie, príbehy, atď.), ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka. Texty nie sú pre žiaka po obsahovej stránke stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Overiť, či je žiak schopný vhodne a správne doplniť do textu chýbajúce slovo, použiť správnu gramatickú konštrukciu v kontexte, vyjadriť rovnakú funkciu iným spôsobom. Overiť zvládnutie gramatiky a slovnej zásoby v rozsahu cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Počet položiek	20 (prvý text: 10, druhý text: 10)
Typy testových úloh	1. multiple choice (výber zo 4 možností) 2. úloha na dopĺňovanie/cloze test
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď je pridelený 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z <i>Kľúča správnych odpovedí</i> . Pravopisné a gramatické chyby nie sú prípustné.

Čítanie s porozumením

Cieľ	Overiť schopnosť žiaka presne a efektívne čítať rôzne texty v danom cudzom jazyku, porozumieť im a získať z nich informácie potrebné na splnenie úlohy.
Čas	Odporúčaný čas je 45 minút.
Počet textov	3 texty rôznej dĺžky a náročnosti
Dĺžka textov	Odporúčaný rozsah všetkých troch textov spolu je 900 – 1000 slov. Texty sú variabilne v rozsahu približne 300 – 350 slov.
Charakteristika textov	Texty sú prevzaté z autentických materiálov, čiastočne upravované. Obsahovo sú zamerané nielen na témy z každodenného života, ale aj populárno-náučné, neobsahujú však odbornú vedeckú terminológiu. Slangové výrazy a dialektizmy sú neprípustné. Texty obsahujú aj určité percento neznámej slovnej zásoby (pre overenie, či žiak dokáže odhadnúť význam neznámej slovnej zásoby z kontextu). Texty môžu byť doplnené vizuálnym materiálom (diagramy, tabuľky, obrázky).
Typy textov	Oznamy, letáky, brožúrky, príručky, inzeráty, opisy, rozhovory, súkromné aj úradné listy, novinové články, články z časopisov, internetu, súčasná literatúra.
Zameranie textov, zdroje	Texty písané pre širokú verejnosť, ktoré spadajú do rámca predpokladaných žiakových skúseností a boli napísané pre čitateľov, ktorí sú vekovo a záujmovo porovnateľní s maturujúcimi žiakmi – denníky, časopisy, beletria, internet, reklamné texty, brožúry, populárno-náučné texty.
Tematické okruhy	Texty obsahujú akékoľvek všeobecné témy, ktoré sú v rozsahu vedomostí a skúseností žiakov a sú v súlade s cieľovými požiadavkami daného cudzieho jazyka. Texty nie sú po obsahovej stránke pre žiaka stresujúce alebo diskriminujúce.
Testované vedomosti a zručnosti	Globálne porozumenie, selektívne porozumenie, detailné porozumenie textu, odhad neznámych slov z kontextu, pochopenie štruktúry textu, rozpoznanie komunikatívnej funkcie výpovedí.
Počet položiek	20 (prvý text: 7, druhý text: 6, tretí text: 7)
Typy testových úloh	1. úloha na priradovanie (možnosti A – J) 2. úloha typu: P/N + odsek 3. úloha na doplňovanie
Kritériá hodnotenia	Každá položka má hodnotu jedného bodu (za správnu odpoveď je pridelený 1 bod, za nesprávnu 0 bodov), spolu sa dá získať 20 bodov. Pri oprave sa vychádza z <i>Kľúča správnych odpovedí</i> . Pravopisné a gramatické chyby nie sú prípustné.

Charakteristika písomnej formy internej časti maturitnej skúšky z cudzieho jazyka úroveň B1

Cieľ	Preveriť schopnosť žiaka písať samostatne, žánrovo, štylisticky a gramaticky adekvátne, jasne, zrozumiteľne a na primeranej úrovni podľa cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Čas	60 minút
Počet úloh	Jedna úloha, tematicky zadaná na základe cieľových požiadaviek daného cudzieho jazyka.
Testované zručnosti	Dodržanie obsahu, používanie primeraných jazykových štruktúr, rozsah slovnej zásoby, kompozícia a štylizácia, formálne členenie písomného prejavu, pravopis.
Testová úloha	Riadené písanie na základe slovného alebo vizuálneho podnetu. Úloha so štrukturalizovaným zadaním (3 – 5 bodov).
Rozsah	160 – 180 slov
Kritériá hodnotenia	Pozri „ <i>Pokyny na hodnotenie PFIČ MS z cudzích jazykov</i> “